

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 446/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Dopirákom, advokátska kancelária, Lermontovova 14, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tos/22/2023 z 1. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4Tos/22/2023 z 1. marca 2023, ktoré zároveň navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu Traunstein sp. zn. 5Ks 201 Js 27770/05 z 9. júla 2007 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 211, § 25 II Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky, za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody na doživotie.

3. Na základe návrhu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky podaného 21. mája 2010 krajský súd rozsudkom sp. zn. 2Ntc 6/2010 z 24. júna 2010 podľa § 518 ods. 3 a § 517 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu Traunstein sp. zn. 5Ks 201 Js 27770/05 z 9. júla 2007 vo vzťahu k osobe sťažovateľa uznal na území Slovenskej republiky a podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku s použitím § 48 ods. 3 písm. a) Trestného zákona rozhodol pokračovaní výkonu sťažovateľovi uloženého trestu odňatia slobody na doživotie bez jeho premeny, a to v ústave

s maximálnym stupňom stráženia. Toto rozhodnutie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 28. októbra 2010. K nariadeniu výkonu trestu odňatia slobody na doživotie došlo zo strany Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) 6. apríla 2011 (sp. zn. 2Ntc/6/2010).

4. Keďže sa vo výkone doživotného trestu odňatia slobody malo pokračovať bez jeho premeny, sťažovateľ vyvodil, že tento sa bude naďalej riadiť Trestným zákonom Nemeckej spolkovej republiky a po vykonaní 15 rokov trestu bude môcť žiadať o podmienené prepustenie, preto sa proti uznávaciemu rozsudku neodvolal. V tomto jeho presvedčení ho utvrdilo aj nariadenie Okresnej prokuratúry Traunstein sp. zn. StVK 254/2011 zo 16. júna 2011 vydané pred jeho eskortou na územie Slovenskej republiky, z ktorého vyplýva, že 15 rokov z výkonu uloženého trestu odňatia slobody na doživotie uplynie 3. októbra 2021.

5. Po tom, ako sťažovateľ zistil, že na ďalší výkon jemu uloženého trestu sa použijú ustanovenia Trestného zákona Slovenskej republiky a o podmienené prepustenie z tohto trestu tak bude môcť v zmysle § 67 ods. 2 Trestného zákona žiadať až po odpykaní 25 rokov, podal proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 2Ntc 6/2010 z 24. júna 2010 dovolanie, ktoré ale Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 2 TdoV 18/2013 z 19. marca 2014 podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol z dôvodu, že sťažovateľ nevyužil možnosť odvolania proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia v zmysle § 518 ods. 4 Trestného poriadku, a tým nespĺnil podmienku uvedenú v § 372 Trestného poriadku.

6. Sťažovateľ je toho názoru, že už uznávací rozsudok vyvoláva protiprávny stav, pretože v zmysle Trestného zákona neboli splnené podmienky na uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody na doživotie, a teda uznávacím rozsudkom malo dôjsť k premene trestu podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku.

7. Napriek vedomosti sťažovateľa, že za daných okolností nespĺňa podmienku podľa § 67 ods. 2 Trestného zákona, podal okresnému súdu návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (doručený okresnému súdu 12. júla 2022), v ktorom akcentoval, že právna úprava podmieneného prepustenia z trestu odňatia slobody na doživotie obsiahnutá v Trestnom zákone Nemeckej spolkovej republiky je podstatne miernejšia a pre neho priaznivejšia, a upozornil, že v prípade jeho spoluobžalovaného, rovnako odsúdeného na doživotie, bol tento po 15 rokoch výkonu trestu (v Nemeckej spolkovej republike) podmienené prepustený na slobodu.

8. Okresný súd uznesením č. k. 46Nt/108/2022-43 zo 14. októbra 2022 návrh sťažovateľa podľa § 67 ods. 2 Trestného zákona zamietol pre nesplnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

9. O sťažnosti sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu zo 14. októbra 2022 krajský súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 4Tos/22/2023 z 1. marca 2023 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 4Tos/22/2023 z 1. marca 2023 sťažovateľ považuje za nezákonné a protiústavné. Z odôvodnenia uznesenia tak okresného súdu, ako aj krajského súdu

vyplýva, že jedinou prekážkou pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu je nesplnenie formálnej podmienky podľa § 67 ods. 2 Trestného zákona, t. j. vykonanie minimálne 25 rokov z uloženého trestu odňatia slobody na doživotie.

11. V tejto súvislosti znovu poukázal na rozdielnosť právnej úpravy trestného činu vraždy podľa Trestného zákona Slovenskej republiky a podľa Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky, ako aj na skutočnosť, že uznávacím rozsudkom bolo cudzie rozhodnutie uznané bez premeny uloženého trestu, aj keď je zrejmé, že neboli splnené podmienky na uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody na doživotie podľa (slovenského) Trestného zákona v znení účinnom v čase rozhodovania o uznaní cudzieho rozhodnutia.

12. Svoje postavenie sťažovateľ vyníma ako nespravodlivé, pretože podľa slovenských právnych predpisov bolo možné uložiť za trestný čin vraždy trest odňatia slobody v rozmedzí trestnej sadzby od 10 do 15 rokov, zatiaľ čo na podklade uznávacieho rozsudku vykonáva doživotný trest odňatia slobody. Podľa § 57a ods. 1 Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky súd nariadi podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na doživotie, ak odsúdený z uloženého trestu vykonal 15 rokov a žiadna osobitná závažnosť viny odsúdeného nevyžaduje ďalší výkon a zároveň je daná existencia predpokladov podľa § 57 ods. 1 vety 1, bodu 2 a 3 Trestného zákona Nemeckej spolkovej republiky. Uvedené ustanovenia nemeckého trestného zákona v prípade sťažovateľovho spoluodsúdeného nemecký súd aplikoval a podmienené ho prepustil z výkonu doživotného trestu odňatia slobody. Sťažovateľ vykonáva už sedemnásť rok trestu odňatia slobody a stále je bez možnosti podmieneného prepustenia skôr ako po 25 rokoch.

13. Sťažovateľ tvrdí, že nemal vedomosť o tom, že v dôsledku vydaného uznávacieho rozsudku dôjde k zmene podmienky na podmienené prepustenie spočívajúcej v predĺžení minimálnej doby výkonu trestu z 15 na 25 rokov, ktorej uplynutie je nevyhnutné pre možnosť žiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. O tejto skutočnosti nebol vyslovene poučený a nemal právneho zástupcu, ktorý by ho mohol na túto skutočnosť upozorniť. Znenie petitu uznávacieho rozsudku, že sa uznáva rozsudok Krajského súdu Traunstein na území Slovenskej republiky a vo výkone uloženého trestu na doživotie sa bude pokračovať bez jeho premeny, u sťažovateľa vyvolalo dojem, že vykoná trest bez zmien a za podmienok uložených nemeckým súdom.

14. Sťažovateľ je toho názoru, že formalistickým výkladom a postupom krajského súdu dochádza k neoprávnenému zasahovaniu do jeho základných práv a slobôd garantovaných ústavou, ako aj k porušeniu ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z dohovoru, konkrétne čl. 16 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 3 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 4Tos/22/2023 z 1. marca 2023, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na doživotie, ku ktorému malo dôjsť tým, že na trestnú vec sťažovateľa bola všeobecnými súdmi aplikovaná právna úprava slovenského trestného práva, a nie nemeckého, ktoré bolo pre sťažovateľa

priaznivejším, a tým, že krajský súd pri uznaní cudzieho rozhodnutia uložený trest nepremenil, t. j. nenahradil trestom, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

16. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). V súvislosti so svojím ústavným postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre tiež zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

17. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí ako právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy majúcej základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02), tak aj právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy predpokladajúci použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

18. Predmetom konania, ktorého výsledkom je napadnuté rozhodnutie krajského súdu, bolo rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, resp. o uplatnenom riadnom opravnom prostriedku proti zamietnutiu takéhoto návrhu. Úloha všeobecných súdov v takom prípade tkvela v preskúmaní splnenia troch podmienok na podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ustanovených Trestným zákonom. Prvá z nich spočíva vo vykonaní zákonom ustanovenej časti uloženého trestu odňatia slobody. Druhá podmienka sa orientuje na zhodnotenie správania sťažovateľa v doterajšom výkone trestu z hľadiska toho, či preukázal polepšenie. Napokon tretia podmienka upriamuje pozornosť na budúcnosť, konkrétne na to, či od sťažovateľa možno očakávať, že po podmieňanom prepustení povedie riadny život. Prvá podmienka je z pohľadu vyhodnotenia jej splnenia exaktne merateľná a má paušálny charakter. Svojou povahou teda nie je spôsobilá zohľadniť individuálne pomery odsúdeného. Druhá a tretia podmienka už vykazujú výlučnú orientáciu na osobné pomery dotknutej

osoby. Popísané podmienky musia byť splnené kumulatívne, čo znamená, že ak čo len jednu z nich konajúci súd nevyhodnotí ako splnenú, k podmiennečnému prepusteniu dôjsť nemôže, aj keby ostatné dve podmienky splnené boli.

19. Vo veci sťažovateľa krajský súd (rovnako ako okresný súd) dospel k jednoznačnému záveru, že už prvá podmienka splnená nebola. Konštatoval, že vzhľadom na uložený trest odňatia slobody na doživotie bude možné sťažovateľa v zmysle § 67 ods. 2 Trestného zákona podmiennečne prepustiť (za splnenia všetkých zákonných podmienok) až po vykonaní 25 rokov tohto trestu, ku ktorých uplynutiu dôjde 6. februára 2032. S týmto záverom však sťažovateľ nesúhlasí, kritizuje ho, považuje ho za nespravodlivý a domáha sa aplikácie pre neho priaznivejšej miernejšej nemeckej právnej úpravy, ktorá by mu umožňovala požiadať o podmiennečné prepustenie po 15 rokoch výkonu trestu odňatia slobody, ktoré si už odpykal.

20. Krajský súd však v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia dôkladne sťažovateľovi vysvetlil právny stav, z ktorého nevyhnutne (rovnako ako okresný súd) pri rozhodovaní vychádzal. Ozrejmil, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody u osôb, ktoré trest vykonávajú na území Slovenskej republiky na základe uznaného cudzieho rozhodnutia, sa plne vzťahuje slovenský Trestný zákon. Tento záver prevzal z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Urtost 2/2016 zo 7. apríla 2016, z ktorého vyplýva, že ak došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu, podmienky na podmiennečné prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona Slovenskej republiky, nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva (štátu pôvodu). Uvedený právny názor najvyššieho súdu vychádza tak z dôvodovej správy k § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, ako aj z čl. 17 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie“), v ktorom sa uvádza, že výkon trestu sa riadi právom vykonávajúceho štátu. Pokiaľ odseky 2 a 3 (čl. 17 rámcového rozhodnutia, pozn.) neustanovujú inak, orgány vykonávajúceho štátu sú ako jediné príslušné rozhodovať o postupoch výkonu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na predčasné alebo podmiennečné prepustenie. Krajský súd opäť, opierajúc sa o označené uznesenie najvyššieho súdu, pre úplnosť doplnil, že aj keď sa v čl. 17 ods. 4 rámcového rozhodnutia uvádza, že členské štáty môžu stanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom alebo podmiennečnom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné alebo podmiennečné prepustenie v istom stanovenom čase, ide o dobrovoľnú transpozíciu, ktorú Slovenská republika neprebrala, čo priamo vyplýva z tabuľky zhody právneho predpisu s právom Európskej únie.

21. Touto argumentáciou krajský súd zároveň reagoval aj na sťažovateľom tvrdenú skutočnosť o porušení rámcového rozhodnutia v danej veci, konkrétne čl. 8 ods. 4 rámcového rozhodnutia, podľa ktorého prispôbený trest nesmie sprísniť trest uložený v štáte pôvodu z hľadiska druhu alebo dĺžky.

22. Napokon krajský súd (znova v intenciách spomínaného rozhodnutia najvyššieho súdu zo 7. apríla 2016) upriamil pozornosť sťažovateľa aj na uznesenie ústavného súdu sp. zn.

III. ÚS 498/2015 zo 6. októbra 2015, podľa ktorého existencia odlišných podmienok výkonu trestu odňatia slobody vrátane predpokladov podmieneného prepustenia je v jednotlivých štátoch prirodzená a skutočnosť, že v niektorých aspektoch sa tieto podmienky môžu subjektívne javiť ako prísnejšie, ešte neznamená, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv ústavne nezlučiteľnou aplikáciou (výkladom) zákona o uznávaní a výkone rozsudkov.

23. S prihliadnutím na uvedené krajský súd uzavrel, že z pohľadu splnenia podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odsúdeným sťažovateľom nebolo relevantné, či ich spĺňa podľa práva Nemeckej spolkovej republiky, keďže na jeho situáciu sa vzťahovali výlučne § 66 a § 67 slovenského Trestného zákona.

24. Z uvedenej rekapitulácie dôvodov, pre ktoré krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o zamietnutí jeho návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu, ústavný súd usudzuje, že záver (oboch) konajúcich všeobecných súdov o nesplnení prvej zákonnej formálnej podmienky podmieneného prepustenia nesignalizuje arbitrárnosť či inú ústavnú neudržateľnosť, a tak postačoval na ústavne konformné zamietnutie sťažovateľovej žiadosti o podmienené prepustenie a následnej sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu.

25. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie krajského súdu a jeho odôvodnenie obstojí z hľadiska procesných záruk spravodlivého procesu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, pritom možno konštatovať, že v ústavnej sťažnosti predložené argumenty sú len opakovaním námietok uplatnených sťažovateľom v riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu okresného súdu. Uvedené argumenty však podľa názoru ústavného súdu prezentujú v zásade len nesúhlas sťažovateľa s napadnutým uznesením a právnymi názormi krajského súdu v ňom vyslovenými, nemôžu však viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladajú ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu spočívajúci v nahradení právneho názoru krajského súdu je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný (m. m. III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011). V danej veci o takúto situáciu jednoznačne nejde.

26. Ústavný súd preto konštatuje, že krajský súd v napadnutom uznesení správne aplikoval s vecou súvisiace právne predpisy, pri ich aplikácii sa neminul s ich účelom a zmyslom, ktoré sledujú, a svoje tvrdenia odôvodnil skutkovými okolnosťami tak, že tým vytvoril preskúmateľné a odôvodnené rozhodnutie bez znakov svojvôle. S prihliadnutím na povahu a predmet konania bolo v konečnom dôsledku povinnosťou krajského súdu vysvetliť a zdôvodniť sťažovateľovi, na základe čoho dospel k prijatým záverom. Podľa názoru ústavného súdu si krajský súd túto úlohu splnil, a tým si zastal svoju pozíciu orgánu, ktorý je v prvom rade predurčený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa.

27. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých

porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

28. Vzhľadom na dosiaľ uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nezistil žiadne signály, ktoré by boli spôsobilé po meritórnom prerokovaní viesť k vyhovujúcemu nálezu. Preto ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

29. V ďalšom sťažovateľ krajskému súdu vytýka, že pri uznaní cudzieho rozhodnutia nemeckým súdom pôvodne uložený trest nepremenil, t. j. nenahradil trestom, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine sám rozhodoval. Podľa názoru sťažovateľa v jeho prípade neboli splnené podmienky na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody na doživotie podľa (slovenského) Trestného zákona, pretože z pohľadu slovenských právnych predpisov za trestný čin vraždy bolo možné uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí trestnej sadzby od 10 do 15 rokov.

30. K tejto námietke ústavný súd poznamenáva, že uvedená problematika nepresahuje rámec konania o uznaní cudzieho rozhodnutia, t. j. konania, ktorého výsledkom bol rozsudok sp. zn. 2Ntc 6/2010 z 24. júna 2010. Práve ním došlo k uznaniu cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky a zároveň ním bolo rozhodnuté o pokračovaní výkonu sťažovateľovi uloženého trestu odňatia slobody na doživotie bez jeho premeny v ústave s maximálnym stupňom stráženia. Oproti tomu predmetom rozhodovania o návrhu sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už nebola (nie je) jeho výmera. Tá je v okamihu rozhodovania o takejto žiadosti už určená skorším právoplatným rozhodnutím o treste.

31. Rozsudok krajského súdu sp. zn. 2Ntc 6/2010 z 24. júna 2010 (uznávaci rozsudok) však po prvé nebol zo strany sťažovateľa v aktuálnej ústavnej sťažnosti ústavnoprávne relevantným spôsobom napadnutý (z petitu ústavnej sťažnosti nevyplýva požiadavka sťažovateľa vysloviť porušenie jeho základných práv v súvislosti s týmto rozhodnutím) a po druhé je zrejmé, že ide o rozhodnutie z roku 2010, ktorého podrobeniu ústavnému prieskumu bráni zjavné nesplnenie zákonnej podmienky zakotvenej v § 124 zákona o ústavnom súde spočívajúcej vo včasnosti podania ústavnej sťažnosti proti nemu, t. j. jej podania v lehote dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Išlo by tak o dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti pre jej oneskorené podanie [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

32. Do tretice na neúspech by eventuálna požiadavka sťažovateľa na preskúmanie ústavnej konformity rozhodnutia krajského súdu z 24. júna 2010 bola odsúdená z dôvodu nevyčerpania právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľovi priznával Trestný poriadok na ochranu jeho základných práv a slobôd, a to v podobe podania odvolania proti uznávaciemu rozsudku, keďže z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je evidentné, že sťažovateľ riadny opravný prostriedok v tomto prípade nevyužil. Za takejto situácie (odhliadnuc od dôvodov spomenutých v predošlom odseku)

by bol ústavný súd nútený ústavnú sťažnosť odmietnuť pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru

33. Pokiaľ sťažovateľ namieta aj porušenie jeho základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru, v zmysle ktorých nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, ústavný súd po preskúmaní dôvodov ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľ ústavnú sťažnosť v tomto rozsahu osobitne neodôvodnil. Ak uvedené porušenie nachádza vo výške uloženého trestu, potom je zrejmé, že krajský súd napadnutým rozhodnutím nijakým spôsobom do týchto práv nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť, keďže, ako už bolo uvedené, o treste – jeho druhu a výmere v danom konaní (o návrhu na podmienene prepustenie) nerozhodoval a rovnako nie je ani orgánom, ktorý by sám participoval na samotnom výkone trestu. Pravdepodobnejší je však záver, že porušenie uvedených práv vidí v rovnakých (ním tvrdených) „vadách“ napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré ústavný súd vyhodnotil už pri preskúmaní akceptovateľnosti tohto rozhodnutia z hľadiska záruk garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy. Dôvody ústavnej sťažnosti v tejto časti sú tak integrálne prepojené na dôvody namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu. Preto odmietnutie ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy vedie ústavný súd k rovnakému záveru, aj pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru.

34. Ústavný súd preto aj v tejto časti ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

35. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 15. augusta 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu